

นวัตกรรมการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงพุทธอนุรักษ์ ชุมชนริมน้ำสำหรับยุวมัคคุเทศก์ จังหวัดนครปฐม

Innovative English Improvement on Buddhist Heritage Tourism for Youth Guides in Riverfront Communities, Nakhon Pathom

1. พระสุขุม สุขวาทโก (มัชชิกานัง), 2. ชนมกร ประไกร*,
3. รัชชวี เถาโต, 4. มงคล สารินทร์, 5. พระมหาพิเชษฐ์ คำงาม
1. Phra Sukhum Sukhavattako (Matchikanang), 2. Chanomkorn Prakai,
3. Raktawee Taoto, 4. Mongkol Sarin, 5. Phramaha Phichet Khamngam

1., 2., 3., 4., 5. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
1., 2., 3., 4., 5. Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University
*Corresponding Author E-mail: chanomkorn.pra@mbu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาคำศัพท์และบทสนทนาภาษาอังกฤษของแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธอนุรักษ์ชุมชนริมน้ำ จังหวัดนครปฐม 2) สร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษสำหรับยุวมัคคุเทศก์ และ 3) ทดลองและประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรในการพัฒนาสมรรถนะการสื่อสารของยุวมัคคุเทศก์ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา โดยเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเป็นหลักและมีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมเป็นข้อมูลเสริมเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นยุวมัคคุเทศก์ 21 รูป/คน ซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจงจาก 3 กลุ่ม ได้แก่ พระภิกษุ-สามเณร นักศึกษา และนักเรียน โดยใช้เครื่องมือแบบวัดความรู้มีค่าความเชื่อมั่น KR-20 = 0.84 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ได้คำศัพท์ 200 คำและบทสนทนา 200 บท ครอบคลุม 5 หมวดหมู่ ได้แก่ พิธีกรรมทางพุทธศาสนา พุทธศิลป์ สถานที่น่าเที่ยวเชิงพุทธ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และพระพุทธศาสนากับวิถีชีวิต มีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.80-1.00 (ค่าเฉลี่ย 0.88) ผ่านเกณฑ์ทุกรายการ
2. ได้หลักสูตรอบรม 5 หน่วยการเรียนรู้ ระยะเวลา 15 ชั่วโมง บูรณาการการสอนภาษาแบบเน้นภาระงาน (TBLT) กับกระบวนการพัฒนาระบบ (SDLC) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประเมินว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในระดับมากที่สุด
3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรกับยุวมัคคุเทศก์ 21 รูป/คน พบว่าหลักสูตรมีประสิทธิภาพ $E_1/E_2=83.47/92.67$ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนด คะแนนสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังอบรม ($\bar{X} = 92.67$, $SD = 3.96$) สูงกว่าก่อนอบรม ($\bar{X} = 61.14$, $SD = 5.48$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(20) = 28.74$, $p < .001$, $CI [29.24, 33.82]$) ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรโดยรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, $SD = 0.33$)

คำสำคัญ: 1. นวัตกรรมการพัฒนาภาษาอังกฤษ; 2. การท่องเที่ยวเชิงพุทธอนุรักษ์; 3. ชุมชนริมน้ำ; 4. ยุวมัคคุเทศก์

ABSTRACT

This research article aimed to: 1) Develop an English vocabulary and conversation database for Buddhist heritage riverfront community tourism in Nakhon Pathom Province, 2) Create and

validate the quality of an English training curriculum for youth guides, and 3) Implement and evaluate the effectiveness of the curriculum in developing the communicative competence of youth guides. The study employed a Research and Development (R&D) design, in which quantitative data collection served as the primary approach, supplemented by participant observation. The purposive sample comprised 21 youth guides from three subgroups: Buddhist monks and novices, undergraduate students, and secondary school students. Research instruments were validated by five experts, Data were analyzed.

The research found that:

1. A database of 200 English vocabulary items and 200 conversation dialogues was developed, covering five thematic domains-Buddhist rituals, Buddhist art, sacred sites, important Buddhist days, and Buddhism in daily life-with IOC values ranging from 0.80 to 1.00 ($M = 0.88$), passing the threshold on all items;
2. An English training curriculum comprising five learning units with 15 hours, integrating Task-Based Language Teaching (TBLT) with the System Development Life Cycle (SDLC), was developed and rated by experts as highly appropriate and aligned with the learning objectives at the high to highest level; and
3. The implementation with 21 youth guides demonstrated that the curriculum met the $E1/E2 = 83.47/92.67$ efficiency criterion, surpassing the 80/80 standard. Post-training achievement scores ($\bar{X} = 92.67$, $SD = 3.96$) were significantly higher than pre-training scores ($\bar{X} = 61.14$, $SD = 5.48$); $t(20) = 28.74$, $p < .001$, $CI [29.24, 33.82]$. Overall trainee satisfaction with the curriculum was at the highest level ($\bar{X} = 4.54$, $SD = 0.33$).

Keywords: 1. Innovative English Improvement; 2. Buddhist Heritage Tourism; 3. Riverfront Communities; 4. Youth Guides

บทนำ

การท่องเที่ยวเชิงพุทธอนุรักษ์ (Buddhist Heritage Tourism) นับเป็นมิติการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการที่ผสมผสานคุณค่ามรดกทางศาสนา ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมชุมชนเข้ากับกลไกการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างมีนัยสำคัญสอดคล้องกับรายงานขององค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization [UNWTO], 2018) ที่ระบุว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 39 ของการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 20 ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา สำหรับบริบทของประเทศไทยซึ่งมีฐานทรัพยากรทางศาสนาเป็นวัดกว่า 42,000 แห่ง (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2564) จึงถือเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพเชิงยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงพุทธ (คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ, 2566) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ชุมชนริมน้ำ อำเภอพุทธมณฑล และอำเภอสภาพาน จังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ได้แก่ วัดไร่ขิง วัดดอนหวาย และตลาดน้ำดอนหวาย

อัตลักษณ์ของการท่องเที่ยวเชิงพุทธอนุรักษ์จำแนกได้เป็น 3 องค์ประกอบหลัก ประการแรก คือ การมุ่งเน้นการอนุรักษ์และสืบสานคุณค่ามรดกทางพระพุทธศาสนา ประการที่สอง คือ การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อรักษาสสมดุลระหว่างมิติเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม และประการที่สาม คือ การยกระดับจากการเยี่ยมชมเป็นการเรียนรู้หลักธรรม ประวัติศาสตร์ และศิลปกรรมอย่างลึกซึ้ง การท่องเที่ยว

รูปแบบนี้จึงทำหน้าที่เป็นทั้งนวัตกรรมทางการศึกษาและกลไกการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น ตอบสนองต่อแนวโน้มการท่องเที่ยวร่วมสมัยที่นักท่องเที่ยวแสวงหาประสบการณ์ที่เป็นอัตลักษณ์ (Authentic Experience) บนฐานทุนวัฒนธรรม (UNWTO, 2018; คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ, 2566)

การขับเคลื่อนแนวคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community-Based Tourism) จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากชุมชนต้องทำหน้าที่เป็นเจ้าของและบริหารจัดการทรัพยากร โดยมีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นเป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดเรื่องราวและวิถีชีวิต เพื่อสร้างความตระหนักในกรรมสิทธิ์และรากฐานการอนุรักษ์ที่ยั่งยืน กระบวนการนี้ยังเชื่อมโยงทุนวัฒนธรรมเข้าสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (นฤตล สวัสดิ์ศรี และ มัสลิน ปูนอน, 2562)

การพัฒนาเยาวชนมัคคุเทศก์ (Youth Guide) จึงมีความสำคัญเชิงกลยุทธ์ในการบ่มเพาะเยาวชน ทั้งในด้านองค์ความรู้ ทักษะคิดเชิงบวก ทักษะการสื่อสาร และจิตสำนึกสาธารณะ โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศเพื่อสื่อสารอัตลักษณ์ท้องถิ่นและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (นิศรา เกตวัลท์, 2563) กลุ่มเยาวชนมัคคุเทศก์ในชุมชนริมน้ำนครปฐม ซึ่งประกอบด้วยพระภิกษุสามเณร นักศึกษา และนักเรียน จึงจำเป็นต้องได้รับการเสริมสร้างสมรรถนะภาษาอังกฤษอย่างเป็นระบบ เพื่อรองรับการหลั่งไหลเข้ามาของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

สมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ (English Communicative Competence) ครอบคลุมความสามารถในการใช้ภาษาได้ถูกต้องตามบริบท ทั้งด้านคลังคำศัพท์ โครงสร้าง ไวยากรณ์ และทักษะปฏิสัมพันธ์ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อมัคคุเทศก์ในการถ่ายทอดข้อมูลและแก้ปัญหาเฉพาะหน้า (พรพิสุทธิ ภมรศิริตระกูล, 2561) การพัฒนาสมรรถนะดังกล่าวจึงต้องอาศัยการออกแบบบนฐานสถานการณ์จริง (Contextualized Learning) มิใช่การเรียนภาษาทั่วไป (เอื้อมพร พุเต็มวงศ์, 2563) เนื่องจากภาษาอังกฤษในบริบทนี้จัดเป็นภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes: ESP) ที่มีคำศัพท์เฉพาะทางด้านพิธีกรรม พุทธศิลป์ และหลักธรรม ซึ่งบางส่วนเป็นคำศัพท์เฉพาะวัฒนธรรม (Culture-bound Terms) ที่ยากต่อการแปลตรงตัว กระบวนการคัดเลือกและจัดหมวดหมู่คำศัพท์อย่างเป็นระบบจึงเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความคงทนของความจำและการใช้งานที่มีประสิทธิภาพ (Nation, 2001) สำหรับการออกแบบนวัตกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้บูรณาการแนวคิดการสอนภาษาแบบเน้นภาระงาน (Task-based Language Teaching: TBLT) ของ Candlin (1987) และ Willis (1996) ซึ่งให้ความสำคัญกับวงจรภาระงาน (Task Cycle) เพื่อพัฒนาทั้งความคล่องแคล่ว (Fluency) และความถูกต้อง (Accuracy) แนวคิดนี้สอดคล้องกับ Long (2015) ที่เน้นย้ำเรื่องการวิเคราะห์ความต้องการ (Needs Analysis) และ Richards and Rodgers (2014) ที่จัดให้ TBLT เป็นกลยุทธ์สำคัญในการพัฒนาทักษะสื่อสาร

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้นำกระบวนการพัฒนาระบบ (System Development Life Cycle: SDLC) มาใช้เป็นกรอบในการพัฒนาค้นคว้าและหลักสูตรอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อพัฒนาและรองรับคุณภาพของผลผลิตทั้งในมิติเนื้อหาและกระบวนการ ทั้งนี้งานวิจัยนี้ยังดำเนินงานภายใต้กรอบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) เพื่อตรวจสอบคุณภาพนวัตกรรมผ่านวงจรการออกแบบและการประเมินประสิทธิภาพด้วยเกณฑ์ E_1/E_2 ตามแนวคิดของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) อีกทั้งยังพิจารณาปัจจัยทางจิตวิทยาการเรียนรู้ ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) ของ Bandura (1997) และแรงจูงใจเชิงบูรณาการ (Integrative Motivation) ของ Dornyei (2001) เป็นตัวแปรสำคัญในการเสริมสร้างความอดทนและความผูกพันต่อการเรียนรู้ภาษาในบริบทวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา

โดยภาพรวม การพัฒนาภาษาอังกฤษสำหรับเยาวชนมัคคุเทศก์ในพื้นที่ศึกษาไม่เพียงแต่ช่วยยกระดับคุณภาพการบริการและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ แต่ยังเป็นเครื่องมือในการสืบสานมรดกทางศาสนาให้แก่เยาวชน แม้ที่ผ่านมาจะมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลายชิ้น เช่น การศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาทักษะการสื่อสารของเยาวชนมัคคุเทศก์ในการถ่ายทอดอัตลักษณ์ท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (นิศรา เกตวัลท์, 2563) แต่ยังคงขาดการศึกษาที่มุ่งเน้นการสร้างคลังคำศัพท์และหลักสูตรภาษาอังกฤษเชิงพุทธสำหรับชุมชนริมน้ำที่บูรณาการ

TBLT เข้ากับ SDLC อย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยจึงมุ่งหวังว่านวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นจะเป็นต้นแบบ (Model) ในการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนสืบไป

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อพัฒนาคำศัพท์และบทสนทนาด้านภาษาอังกฤษของแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธอนุรักษ์ชุมชนริมน้ำสำหรับยุวมัคคุเทศก์ จังหวัดนครปฐม
- 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงพุทธอนุรักษ์ชุมชนริมน้ำสำหรับยุวมัคคุเทศก์ จังหวัดนครปฐม
- 3) เพื่อทดลองและประเมินผลประสิทธิภาพของหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษในการพัฒนาสมรรถนะการสื่อสารของยุวมัคคุเทศก์

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ดำเนินการใน 3 ระยะ 6 ขั้นตอน ซึ่งอิงแนวทางการวิจัยและพัฒนาหลายรอบ ($R_1D_1...R_nD_n$) เพื่อให้ได้ผลผลิตที่เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณเป็นหลัก และใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมระหว่างการอบรมเป็นข้อมูลเสริมเชิงคุณภาพ

1. พื้นที่วิจัย

พื้นที่วิจัย คือ ชุมชนริมน้ำในอำเภอฟุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธอนุรักษ์ที่สำคัญของภาคกลาง ได้แก่ วัดไร่ขิง วัดดอนหวาย และตลาดน้ำดอนหวาย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ยุวมัคคุเทศก์ชุมชนริมน้ำ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ยุวมัคคุเทศก์ชุมชนริมน้ำ อำเภอฟุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์คือ (1) มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวชุมชนริมน้ำในจังหวัดนครปฐม (2) สนใจและสมัครใจเข้าร่วมการวิจัย และ (3) มีพื้นฐานภาษาอังกฤษระดับพื้นฐาน แหล่งที่มาของกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้ (1) พระภิกษุ-สามเณร 7 รูป จากวัดไร่ขิงและวัดไถ่เพียงในเขตอำเภอฟุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม คัดเลือกโดยความสมัครใจและได้รับความยินยอมจากเจ้าอาวาส (2) นักศึกษาระดับปริญญาตรี 7 คน จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย คัดเลือกจากผู้ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และ (3) นักเรียนระดับมัธยมศึกษา 7 คน จากโรงเรียนมัธยมในเขตอำเภอฟุทธมณฑล คัดเลือกโดยครูแนะแนวประสานงานกับผู้ปกครอง ทั้งนี้ผู้วิจัยตระหนักว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม มีพื้นฐานความรู้และบริบทที่แตกต่างกัน จึงวิเคราะห์ผลในภาพรวมเท่านั้น มิได้วิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่มย่อย (Subgroup Analysis) เพื่อหลีกเลี่ยงความคลาดเคลื่อนจากขนาดกลุ่มย่อยที่เล็ก รายละเอียดกลุ่มตัวอย่างแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทและเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	ชาย/รูป	หญิง	รวม (คน/รูป)
พระภิกษุ-สามเณร	7	-	7
นักศึกษาระดับปริญญาตรี	3	4	7
นักเรียนระดับมัธยมศึกษา	3	4	7
รวมทั้งหมด	13	8	21

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายในตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการวิจัยมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 21 รูป/คน ประกอบด้วยบุคคล 3 กลุ่มหลักในสัดส่วนที่เท่ากัน ได้แก่ พระภิกษุ-สามเณร 7 รูป

นักศึกษาระดับปริญญาตรี 7 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษา 7 คน โดยมีสัดส่วนจำแนกตามเพศเป็นเพศชาย (รวมพระภิกษุ-สามเณร) จำนวน 13 ราย และเพศหญิงจำนวน 8 ราย

เครื่องมือและคุณภาพเครื่องมือวิจัยประกอบด้วย 4 รายการ ได้แก่ (1) แบบสอบถามความเหมาะสมของ คำศัพท์และบทสนทนา (แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ) (2) แบบประเมินประสิทธิภาพคลังคำศัพท์และ บทสนทนา (3) แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตร และ (4) แบบวัดความรู้คำศัพท์ และบทสนทนา ก่อน-หลังการอบรม (แบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 100 ข้อ) เครื่องมือทั้งหมดผ่านการ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน จาก 4 มหาวิทยาลัย โดยกำหนด เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป เครื่องมือทั้งหมดผ่านการตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.88) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ยอมรับได้ตามทฤษฎีของ Rovinelli, R. J., & Hambleton (1977) นอกจากนี้แบบวัดสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามสูตร KR-20 เท่ากับ 0.84 ซึ่งจัดว่า อยู่ในเกณฑ์ความเชื่อมั่นระดับสูงตามมาตรฐานของ Nunnally (1978) ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของ คลังคำศัพท์และบทสนทนาแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของคลังคำศัพท์และบทสนทนาจำแนกตามหมวดหมู่ เนื้อหา

ด้านเนื้อหา	E1	E2	E3	E4	E5	ΣR	IOC
พิธีกรรมทางพุทธศาสนา	1	1	1	1	1	5	1.00
พุทธศิลป์	1	1	0	1	1	4	0.80
สถานที่น่าเที่ยวเชิงพุทธ	1	1	1	1	0	4	0.80
วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	1	0	1	1	1	4	0.80
พระพุทธศาสนากับวิถีชีวิต	1	1	1	1	1	5	1.00
ค่าเฉลี่ย IOC รวม							0.88

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของคลังคำศัพท์และบทสนทนา ผลการประเมินความ เทียงตรงเชิงเนื้อหาของคลังคำศัพท์และบทสนทนาภาษาอังกฤษดังแสดงในตารางที่ 2 พบว่า นวัตกรรมที่ พัฒนาขึ้นในทุกหมวดหมู่สาระสำคัญมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 โดยมีค่าเฉลี่ย รวมทุกด้านเท่ากับ 0.88 ซึ่งบ่งชี้ว่าคลังข้อมูลมีความถูกต้อง เหมาะสม และครอบคลุมบริบทการท่องเที่ยวเชิง พุทธอนุรักษ์ตามเกณฑ์มาตรฐานทุกรายการ

การเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการผ่าน 3 ช่องทาง ได้แก่ (1) แบบสอบถามออนไลน์ ผ่าน Google Forms สำหรับประเมินคุณภาพเครื่องมือ (2) แบบวัดความรู้ก่อน-หลังการอบรม และ (3) การ สังเกตแบบมีส่วนร่วมระหว่างการอบรม และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D) เป็นสถิติเชิงพรรณนา ใช้การทดสอบที (t-test) เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการอบรมและ ส่วนการหาประสิทธิภาพหลักสูตรวิเคราะห์ตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 80/80$ ของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยระยะที่ 1: คลังคำศัพท์และบทสนทนาภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยพัฒนาคลังคำศัพท์ 200 คำและบท สนทนา 200 บท ครอบคลุม 5 หมวดหมู่ ได้แก่ (1) พิธีกรรมทางพุทธศาสนา เช่น Sacred cord (สายสิญจน์) Ordination (งานบวช) (2) พุทธศิลป์ เช่น Bronze image (พระพุทธรูปสำริด) (3) สถานที่น่าเที่ยวเชิงพุทธ (4) วัน

สำคัญทางพระพุทธศาสนา และ (5) พระพุทธศาสนากับวิถีชีวิต เช่น Alms round (บิณฑบาต) ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีค่า IOC อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80-1.00 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.88 (ตารางที่ 2) ผ่านเกณฑ์ทุกรายการ

ผลการวิจัยระยะที่ 2: หลักสูตรอบรมที่พัฒนาขึ้นมีระยะเวลา 15 ชั่วโมง แบ่งเป็น 5 กิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมละ 3 ชั่วโมง โดยแต่ละกิจกรรมสอดคล้องกับหมวดหมู่คำศัพท์ทั้ง 5 หมวด ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 พิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา กิจกรรมที่ 2 พุทธศิลป์ กิจกรรมที่ 3 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงพุทธ กิจกรรมที่ 4 วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และกิจกรรมที่ 5 พระพุทธศาสนากับวิถีชีวิต อิงทฤษฎี TBLT โดยแต่ละกิจกรรมประกอบด้วย ขั้นตอน Pre-Task, Task Cycle และ Language Focus ผลการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุด ดังตารางประสิทธิภาพหลักสูตรตามเกณฑ์ E_1/E_2 แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ประสิทธิภาพของหลักสูตรอบรมตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 80/80$

รายการ	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	เกณฑ์ 80/80
ระหว่างเรียน (E_1)	100	83.47	83.47	ผ่านเกณฑ์
หลังเรียน (E_2)	100	92.67	92.67	ผ่านเกณฑ์
ประสิทธิภาพ (E_1/E_2)	-	-	83.47/92.67	ผ่านเกณฑ์ 80/80

ผลการวิจัยระยะที่ 3: การทดลองใช้และประเมินผลหลักสูตร ผลการเปรียบเทียบคะแนนสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการอบรมรายด้านและโดยรวมด้วยการทดสอบที (t-test) แสดงในตารางที่ 4 เมื่อพิจารณาประสิทธิผลของหลักสูตรอบรมตามเกณฑ์มาตรฐานในตารางที่ 3 พบว่านวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพของกระบวนการระหว่างเรียน (E_1) เท่ากับร้อยละ 83.47 และมีประสิทธิภาพของผลลัพธ์หลังเรียน (E_2) เท่ากับร้อยละ 92.67 ส่งผลให้ค่าประสิทธิภาพรวม (E_1/E_2) อยู่ที่ 83.47/92.67 ซึ่งจัดว่าสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลังการอบรมด้วย Paired-Samples t-test

ด้านเนื้อหา	ก่อน $\bar{X}$	ก่อน S.D.	หลัง $\bar{X}$	หลัง S.D.	t	df	p
พิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา	12.43	2.89	18.76	1.52	10.42	20	< .001
พุทธศิลป์	11.86	3.12	18.19	1.78	9.98	20	< .001
สถานที่น่าเที่ยวเชิงพุทธ	12.10	2.76	18.33	1.65	10.84	20	< .001
วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	11.57	3.04	17.90	1.83	10.43	20	< .001
พระพุทธศาสนากับวิถีชีวิต	13.24	2.95	19.48	1.40	11.64	20	< .001
รวม (คะแนนเต็ม 100)	61.14	5.48	92.67	3.96	28.74	20	< .001

จากตารางที่ 4 จากข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงให้เห็นว่า พัฒนาการด้านสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เข้ารับการอบรมอย่างเด่นชัด โดยคะแนนสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมภายหลังการอบรม ($\bar{X} = 92.67$, S.D. = 3.96) สูงกว่าก่อนการอบรม ($\bar{X} = 61.14$, S.D. = 5.48) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t(20) = 28.74$, $p < .001$)

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจของยุวมัคคุเทศก์ต่อหลักสูตรอบรม (n = 21)

ด้านการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ประเด็นสูงสุด
ด้านปัจจัยป้อน (Input)	4.42	0.38	มาก	ความเหมาะสมของคำศัพท์และบทสนทนา
ด้านกระบวนการ (Process)	4.56	0.31	มากที่สุด	วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้
ด้านผลผลิต (Output)	4.63	0.28	มากที่สุด	การพัฒนาทักษะการสื่อสาร
ภาพรวม	4.54	0.33	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมในตารางที่ 5 พบว่าในภาพรวม ยุวมัคคุเทศก์มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, $SD = 0.33$) โดยเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านผลผลิต (Output) ซึ่งเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทักษะการสื่อสารได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมา คือ ด้านกระบวนการ (Process) ที่เน้นกิจกรรมการเรียนรู้แบบภาระงาน ($\bar{X} = 4.56$) ข้อบ่งชี้ดังกล่าวสะท้อนถึงการรับรู้ประสิทธิผลการเรียนรู้เชิงบวกและความเชื่อมั่นในสมรรถนะของตนเองภายหลังการเข้าร่วมหลักสูตร

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงพุทธอนุรักษ์ มีประเด็นที่ผู้วิจัยนำมาอภิปราย 3 ประเด็น ได้แก่ ความเหมาะสมของเนื้อหาของคลังคำศัพท์และบทสนทนา ประสิทธิภาพของหลักสูตรอบรม และความพึงพอใจของยุวมัคคุเทศก์ ดังนี้

ด้านความเหมาะสมของเนื้อหาของคลังคำศัพท์และบทสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงพุทธอนุรักษ์ ผลการวิจัยพบว่า คลังคำศัพท์และบทสนทนาภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นอย่างละ 200 รายการ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 สูงกว่าเกณฑ์ 0.50 ทุกรายการ แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันว่าเนื้อหาถูกต้อง เหมาะสม และครอบคลุมสาระสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงพุทธอนุรักษ์ครบทั้ง 5 หมวด ทั้งนี้เป็นเพราะผู้วิจัยคัดเลือกคำศัพท์และบทสนทนาจากสถานการณ์การใช้ภาษาจริงในพื้นที่ศึกษาและดำเนินการพัฒนาตามวงจรการพัฒนากระบวน (System Development Life Cycle: SDLC) 5 ขั้นตอน คือ การวางแผนและวิเคราะห์ความต้องการ (Planning) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การทดสอบ (testing) และการนำไปใช้ (Implementation) (Dennis et al., 2012; Satzinger et al., 2012) การวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้ (Needs Analysis) ตั้งแต่ขั้นแรกทำให้คลังข้อมูลที่ได้ตรงกับสิ่งที่ยุวมัคคุเทศก์ต้องใช้จริงในการนำชมสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งเป็นหลักสำคัญของการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes: ESP) ที่กำหนดให้ออกแบบเนื้อหาจากความต้องการเฉพาะของผู้เรียน (Hutchinson & Waters, 1987)

ผลการศึกษาวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Nation (2001) กล่าวว่า การเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะสาขาต้องอาศัยการคัดคำจากบริบทที่ใช้จริงอย่างรอบคอบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอี่ยมพร พุเต็มวงศ์ (2563) ที่ยืนยันว่าการพัฒนาสมรรถนะการสื่อสารของมััคคุเทศก์ต้องยึดบริบทเฉพาะของแหล่งท่องเที่ยวเป็นฐาน และสอดคล้องกับ Nomnian (2018) ซึ่งศึกษาการใช้ภาษาอังกฤษในการท่องเที่ยวโดยชุมชนในประเทศไทย และพบว่าความต้องการทางภาษาของแต่ละชุมชนมีลักษณะเฉพาะตัวและแตกต่างกันตามบริบททางวัฒนธรรม

ด้านประสิทธิภาพของหลักสูตรอบรม ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรอบรมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 83.47/92.67 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรจัดกิจกรรมตามแนวการสอนภาษาแบบเน้นภาระงาน (task-based language teaching: TBLT) ผ่านวงจรภาระงาน (task cycle) ซึ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติภาระงานในสถานการณ์จำลองการนำชมก่อน แล้วจึงสรุปบทเรียนและเน้นรูปแบบภาษา (language focus) ในขั้นสุดท้าย ลำดับเช่นนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายจนเกิดความคล่องแคล่ว (fluency) ก่อน แล้วจึงขัดเกลาความถูกต้อง (accuracy) ของภาษาในภายหลัง ตรงตามหลักการของ Willis (1996) และ Ellis (2003) ที่ยืนยันว่าการสอนภาษาแบบเน้นภาระงานส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาผ่านการลงมือใช้ภาษาจริง

ผลการศึกษาวิจัยยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของณิฏฐา สงวนนาม (2553) ที่ได้พัฒนาหลักสูตร English for Tourist Guides ตามแนวการสอนภาษาแบบเน้นภาระงานสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และพบว่าผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.05$) โดยมีขนาดอิทธิพล (effect size)

ระดับใหญ่ ซึ่งบ่งชี้ว่าการสอนภาษาแบบเน้นภาระงานเป็นแนวทางที่ได้ผลในการพัฒนาทักษะการสื่อสารของมัคคุเทศก์

นอกจากกระบวนการสอนแล้ว การออกแบบหลักสูตรจากผลการวิเคราะห์ความต้องการทางภาษาของผู้เรียนตามแนวทางของ Long (2015) เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เนื้อหาการอบรมตรงกับงานที่ยุวมัคคุเทศก์ต้องใช้การปฏิบัติจริง ผู้เรียนจึงเห็นประโยชน์ของสิ่งที่เรียนและนำไปใช้ในการนำชมสถานที่ท่องเที่ยวได้ทันที ซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาสมรรถนะการสื่อสารที่ยั่งยืน Phaiboonnugulkij et al. (2021) พบว่ายุวมัคคุเทศก์ที่เรียนรู้ผ่านวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยามีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ Chanpradit (2022) พัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกับผู้เรียนผู้ใหญ่ในชุมชน 21 คน และพบว่าผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ซึ่งเป็นแนวทางเดียวกับหลักสูตร 5 หน่วยการเรียนรู้ของงานวิจัยนี้ ในทำนองเดียวกัน สุซานาญ สิตานุรักษ์ (2565) เสนอรูปแบบการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ 7 กระบวนการ ที่เริ่มจากการศึกษาความต้องการไปจนถึงการจัดแข่งขันบทบาทสมมติภาษาอังกฤษ ซึ่งยืนยันว่าการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ต้องเริ่มต้นจากความต้องการของผู้เรียนเช่นเดียวกับงานวิจัยนี้ นอกจากนี้หลักสูตรอบรมนี้ยังเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาที่ นริศรา เกตวัลท์ (2563) พบว่า ยุวมัคคุเทศก์ยังขาดทักษะการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในการถ่ายทอดอัตลักษณ์ของท้องถิ่น

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยนี้มีข้อจำกัดที่ต้องนำมาประกอบการตีความ 2 ประการ ประการแรก กลุ่มตัวอย่างมีขนาดเล็ก ($n = 21$) ค่าสถิติทดสอบ ($t = 28.74$) และขนาดอิทธิพล ($d = 6.67$) ที่สูงมากจึงอาจมีส่วนมาจากความลำเอียงจากการสมัครใจเข้าร่วม (Volunteer Bias) เพราะผู้ที่สมัครใจเข้ารับการอบรมมักมีแรงจูงใจสูงกว่าประชากรทั่วไป ประการที่สอง การวิจัยนี้ไม่มีกลุ่มควบคุม จึงแยกไม่ได้ว่าคะแนนที่เพิ่มขึ้นเป็นผลจากหลักสูตรอบรมเพียงอย่างเดียว หรือมีปัจจัยอื่นร่วมด้วย เช่น ความตั้งใจของผู้เข้าร่วม การเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือการเตรียมตัวก่อนเข้ารับการอบรม ทั้งนี้ ขนาดอิทธิพลในงานวิจัยนี้คำนวณจากสูตร $d = (M_{\text{post}} - M_{\text{pre}}) / SD_{\text{pooled}}$ ตามแนวทางของ Cohen (1988) และ Lakens (2013) ค่า $d = 6.67$ ที่ได้สูงกว่าเกณฑ์ขนาดอิทธิพลระดับใหญ่ยิ่ง (huge; $d \geq 2.0$) ซึ่งเป็นระดับสูงสุดตามข้อเสนอของ Sawilowsky (2009) อยู่มาก ข้อเท็จจริงนี้เป็นเหตุผลเพิ่มเติมว่าควรตีความขนาดของผลด้วยความระมัดระวังตามข้อจำกัดทั้งสองประการข้างต้น

ด้านความพึงพอใจของยุวมัคคุเทศก์ ผลการวิจัยพบว่า ยุวมัคคุเทศก์มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอบรมโดยรวมในระดับมากที่สุด ($M = 4.54$, $SD = 0.33$) โดยด้านผลผลิต ซึ่งประเมินการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($M = 4.63$) แสดงว่าผู้เรียนรับรู้ได้ชัดเจนว่าทักษะการสื่อสารของตนดีขึ้นหลังการอบรม ผลการศึกษานี้อธิบายได้ด้วยทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-efficacy) ของ Bandura (1997) ซึ่งนิยามว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองคือ ความเชื่อของบุคคลในความสามารถของตนที่จะจัดระบบและลงมือปฏิบัติตามแนวทางที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุผลที่กำหนด การรับรู้ความสามารถของตนเองมีผลต่อความพยายามที่บุคคลทุ่มเทให้กับงาน ความมุ่งมั่นเมื่อเผชิญอุปสรรค และระดับความเครียดและความวิตกกังวลระหว่างการเรียนรู้ ในการอบรมครั้งนี้ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติภาระงานในสถานการณ์จำลองจนทำได้สำเร็จเป็นลำดับ ประสบการณ์ความสำเร็จจากการลงมือทำ (mastery experiences) เช่นนี้เป็นแหล่งที่มาที่มีอิทธิพลมากที่สุดของการรับรู้ความสามารถของตนเองตามทฤษฎีของ Bandura (1997) ผู้เรียนจึงประเมินด้านผลผลิตไว้สูงที่สุด

นอกจากนี้ แรงจูงใจเชิงบูรณาการ (Integrative motivation) ตามแนวคิดของ Dornyei (2001, 2009) เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ผู้เรียนในงานวิจัยนี้มีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาของชุมชนอยู่ก่อนแล้ว โดยเฉพาะพระภิกษุสามเณรซึ่งผูกพันกับพระพุทธศาสนาโดยสถานภาพ จึงอาจมีแรงจูงใจที่จะเรียนภาษาอังกฤษเพื่อถ่ายทอดและเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่นักท่องเที่ยวสูงกว่าผู้เรียนทั่วไป ข้อสังเกตนี้ตรงกับระบบแรงจูงใจแห่งตนในการเรียนภาษาที่สอง (L2 Motivational Self System) ของ Dornyei (2009) ที่ถือว่า

แรงจูงใจซึ่งเกี่ยวข้องกับการยอมรับและการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนภาษาและวัฒนธรรมเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่งในการเรียนรู้ภาษาที่สอง

ความพึงพอใจด้านกระบวนการอยู่ในระดับสูง ($M = 4.56$) สามารถยืนยันได้ว่ารูปแบบกิจกรรมแบบเน้นภาระงานเหมาะกับยุวมัคคุเทศก์ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะเฉพาะทั้งด้านวัย สถานภาพ และพื้นฐานความรู้ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ Csizér, K., & Dornyei (2005) พบว่า แรงจูงใจ ประสบการณ์การเรียนรู้ภาษา และการรับรู้ความสามารถของตนเองสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบและแยกจากกันไม่ได้ ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีจากกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียนจึงส่งผลต่อแรงจูงใจและการรับรู้ความสามารถของตนเองไปพร้อมกัน

กล่าวโดยสรุป ผลการวิจัยทั้ง 3 ประเด็นชี้ไปในทิศทางเดียวกันว่า นวัตกรรมที่พัฒนาจากความต้องการและบริบทจริงของพื้นที่ ประกอบกับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของยุวมัคคุเทศก์ได้จริง สิ่งที่น่าสนใจเพิ่มเติมให้แก่วงวิชาการ คือ คลังคำศัพท์และบทสนทนาเฉพาะบริบทการท่องเที่ยวเชิงพุทธอนุรักษ์ และหลักสูตรอบรมที่ผ่านการตรวจสอบประสิทธิภาพแล้ว ซึ่งชุมชนและสถานศึกษาในพื้นที่ที่มีบริบทใกล้เคียงกันนำไปปรับใช้ได้ โดยคำนึงถึงข้อจำกัดด้านขนาดกลุ่มตัวอย่างและการไม่มีกลุ่มควบคุมที่กล่าวไว้ข้างต้น

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

- I – Inspiration: สร้างแรงบันดาลใจและทัศนคติที่ดีต่อการเป็นยุวมัคคุเทศก์
- N – Knowledge: พัฒนาความรู้ด้านภาษาอังกฤษ วัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยว

- N – Network: สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน และภาคีที่เกี่ยวข้อง
- O – Opportunity: เปิดโอกาสให้เยาวชนได้ฝึกฝนและปฏิบัติจริงในสถานการณ์ห้องเทียบ
- A – Active Learning: เรียนรู้ผ่านการลงมือทำ กิจกรรม และประสบการณ์จริง
- T – Technology: ใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และการสื่อสาร

โมเดล INOVATIVE-GUIDE คือ โมเดลการพัฒนาเยาวชนมัคคุเทศก์แบบองค์รวม ที่เชื่อมโยงแรงบันดาลใจ ความรู้ เครือข่าย โอกาส การเรียนรู้เชิงรุก และเทคโนโลยี เพื่อให้เยาวชน “เรียนรู้จริง-สื่อสารได้-ปฏิบัติเป็น-นำเที่ยวได้”

สรุป

นวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงพหุทธธรรักษ์ ชุมชนริมน้ำสำหรับยุวมัคคุเทศก์ จังหวัดนครปฐม โดยมีผลผลิตหลัก 3 ประการ ได้แก่ คลังคำศัพท์และบทสนทนาที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ หลักสูตรอบรมที่มีประสิทธิภาพเบื้องต้นตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 83.47/92.67$ และผลการทดลองที่แสดงแนวโน้มเชิงบวกของการพัฒนาสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ($p < .001$) ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า นวัตกรรมนี้มีศักยภาพในการยกระดับสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษของยุวมัคคุเทศก์ในบริบทที่ศึกษา และอาจนำไปใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นสำหรับการพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเฉพาะทางในบริบทการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและศาสนาอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) และสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม ควรนำคลังคำศัพท์และหลักสูตรอบรมที่พัฒนาขึ้นไปขยายผลเป็นโปรแกรมฝึกอบรมมาตรฐานสำหรับยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงพหุทธทั่วประเทศ
2. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ควรบรรจุหลักสูตรนี้เป็นรายวิชาเลือก (Elective Course) สำหรับพระนักศึกษานักศึกษาที่สนใจงานมัคคุเทศก์ชุมชน เพื่อผลิตบุคลากรที่มีสมรรถนะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษเชิงพหุ
3. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาล) ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงพหุ ควรสนับสนุนงบประมาณและบุคลากรในการจัดอบรมยุวมัคคุเทศก์อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรขยายขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างน้อย 60 คน และเพิ่มกลุ่มควบคุม (Control Group) เพื่อออกแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Design) ที่มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น
2. ควรพัฒนาแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือหรือสื่อดิจิทัลจากคลังคำศัพท์ที่สร้างขึ้น เพื่อเพิ่มการเข้าถึงและความสะดวกในการเรียนรู้
3. ควรศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรในแหล่งท่องเที่ยวเชิงพหุอื่นในประเทศไทย เพื่อทดสอบความสามารถในการนำไปใช้ในวงกว้าง

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ. (2566). *แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566–2570). กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.*
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 5(1), 7-20. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/suedureasearchjournal/article/view/28419>
- นริศรา เกตวัลห์. (2563). *แนวทางการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยของยุวมัคคุเทศก์เพื่อสื่อสารอัตลักษณ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษาโรงเรียนวัดบัวโรย. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.* <https://has.hcu.ac.th/jspui/handle/123456789/1932>
- นฤตล สวัสดิ์ศรี และมัสลิน ปูนอน. (2562). *ศึกษาแนวทางการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดมหาสารคามเพื่อไปสู่เมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.*
- พรพิสุทธิ ภารศิริตระกูล. (2561). *แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของมัคคุเทศก์ที่พึงประสงค์ต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของประเทศไทย. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 12(1), 204-220.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2564). *ข้อมูลพื้นฐานทางพระพุทธศาสนา ประจำปี พ.ศ. 2564. สำนักงาน.*
- สุชานาฏ สิตานุรักษ์. (2565). *รูปแบบการพัฒนายุวมัคคุเทศก์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. พิษณุเวชสาร*, 18(2), 101–114. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/pikanasan/article/view/257068>
- เอี่ยมพร พุฒิม่วงค์. (2563). *ผลของการพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของมัคคุเทศก์น้อยด้วยชุดฝึกอบรมแบบสร้างเสริมประสบการณ์ด้วยบริบทชุมชน. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*, 9(1), 99–111. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JLPRU/article/view/244114>
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. W. H. Freeman.
- Candlin, C. N. (1987). Towards task-based language learning. In C. N. Candlin & D. Murphy (Eds.), *Language learning tasks* (pp. 5-22). Lancaster University.
- Chanpradit, T. (2022). Curriculum evaluation: Measuring the learning outcomes and satisfaction levels of Thai adult learners with an English for Cultural Tourism Communication course, Suphan Buri, Thailand. *Journal of Education and Learning*, 11(5), 82-92. <https://doi.org/10.5539/jel.v11n5p82>
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). Lawrence Erlbaum Associates. <https://doi.org/10.4324/9780203771587>
- Csizer, K., & Dornyei, Z. (2005). Language learners' motivational profiles and their motivated learning behavior. *Language Learning*, 55(4), 613-659. <https://doi.org/10.1111/j.0023-8333.2005.00319.x>
- Dennis, A., Wixom, B. H., & Tegarden, D. (2012). *Systems analysis and design with UML version 2.0* (4th ed.). John Wiley & Sons.
- Dornyei, Z. (2001). *Motivational Strategies in the Language Classroom*. Cambridge University Press. <http://dx.doi.org/10.1017/CBO9780511667343>
- Dornyei, Z. (2009). The L2 Motivational Self System. In Z. Dornyei, & E. Ushioda (Eds.), *Motivation, Language Identity and the L2 Sel* (pp. 9-42). Multilingual Matters.
- Ellis, R. (2003). *Task-based language learning and teaching*. Oxford University Press.

- Hutchinson, T., & Waters, A. (1987). *English for Specific Purposes: A Learner-Centered Approach*. Cambridge University Press. <http://dx.doi.org/10.1017/CBO9780511733031>
- Lakens, D. (2013). Calculating and reporting effect sizes to facilitate cumulative science: A practical primer for t-tests and ANOVAs. *Frontiers in Psychology*, 4, 863. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2013.00863>
- Long, M. H. (2015). *Second language acquisition and task-based language teaching*. Wiley-Blackwell.
- Nation, I. S. P. (2001). *Learning vocabulary in another language*. Cambridge University Press.
- Nomnian, S., Trupp, A., Niyomthong, W., Tangcharoensathaporn, P., & Charoenkongka, A. (2020). Language and community-based tourism: Use, needs, dependency, and limitations. *Austrian Journal of South-East Asian Studies*, 13(1), 57-79. <https://doi.org/10.14764/10.ASEAS-0029>
- Nunnally, J. C. (1978). *Psychometric theory* (2nd ed.). McGraw-Hill.
- Phaiboonnugulkij, M., Srisupha, R., Kanta, M., & Janpong, W. (2021). English for geotourism speaking achievement of the youth guides at Khorat Geopark area in Nakhon Ratchasima via language instruction innovation. *Advances in Language and Literary Studies*, 12(4), 79-90. <https://doi.org/10.7575/aiac.all.v.12n.4.p.79>
- Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). *Approaches and methods in language teaching* (3rd ed.). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/9781009024532>
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2, 49-60.
- Satzinger, J. W., Jackson, R. B., & Burd, S. D. (2012). *Systems analysis and design in a changing world* (6th ed.). Cengage Learning.
- Sawilowsky, S. S. (2009). New effect size rules of thumb. *Journal of Modern Applied Statistical Methods*, 8(2), 597-599. <https://doi.org/10.22237/jmasm/1257035100>
- Willis, J. (1996). *A framework for task-based learning*. Longman.
- World Tourism Organization. (2018). *Tourism and culture synergies*. UNWTO. <https://www.e-unwto.org/doi/book/10.18111/9789284418978>